

Associatie van Tafeleenden *Aythya ferina* en Kuifeenden *Aythya fuligula* met voedselzoekende Kleine Zwanen *Cygnus columbianus*
Feeding association between Pochards, Tufted Ducks and Bewick's Swans.

Jacques Van Impe

Bij vier bezoeken in november en bij vijf in december 1987 aan een getijdengebied van de Oosterschelde nabij de Oesterdam (Nederland) werden enkele Kleine Zwanen opgemerkt, die op hun eentje zwemmend aan het dabberen waren in het sediment, een wijze van voedselzoeken naar Zeegras *Zostera marina*, die bij deze soort in getijdengebieden goed bekend is. Steeds vertoefden in de onmiddellijke nabijheid van deze zwanen één tot vijf duikende Tafel- en Kuifeenden. Deze associatie bleek niet toevallig; de enige verplaatsing van de eenden bestond erin telkens een Kleine Zwaan op te zoeken naast dewelke het duiken opnieuw begon.

Ongetwijfeld profiteerden de duikeenden van het voedselmateriaal dat door de zwanen werd omgewoeld. Zeegras is immers voorzien van een rijke epifauna, zoals pissebedden, mossels en kokkels (Nienhuis en van Ierland 1978). Tevens is het niet uitgesloten dat oligochaeten, zoals tubificiden, vrijkomen door de omwoeling van het sediment. Welk voedsel door de Tafel- en de Kuifeenden precies werd benut kon niet worden opgemerkt, maar de nabijheid van de Kleine Zwanen bleek onontbeerlijk bij hun duikgedrag.

In de literatuur is bij de Tafel- en de Kuifeend nauwelijks iets over dit abnormaal voedselgedrag te vinden. Bezzel (1969), Cramp en Simmons (1977) en Mlíkovský en Bůrič (1983) vermelden het niet. Bauer en Glutz von Blotsheim (1969) wijzen aan dat dit gedrag uitzonderlijk bij de Tafeleend voorkomt. In zijn bekend boek over de zwanen beschrijft Scott (1972) dat voedselzoekende *C. olor*, *C. cygnus* en *C. columbianus* kunnen gevolgd worden door velerlei soorten eenden, ganzen en Meerkoeten *Fulica atra*. Betreffende *C. columbianus bewickii* wordt alleen foerageergedrag vermeld in associatie met de Wilde Eend *Anas platyrhynchos*.

Literatuur

- Bauer K.M., U.N. Glutz von Blotsheim, 1969. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Band 3 (2. Teil). Frankfurt am Main, Akademische Verlagsgesellschaft.
- Bezzel E., 1969. *Die Tafelente*. Die Neue Brehm - Bücherei. Wittenberg - Lutherstadt, Ziemsen Verlag.
- Cramp S., K.E.L. Simmons (eds.), 1977. *The birds of the Western Palearctic*. Vol. I. Oxford, Oxford University Press.
- Mlíkovský J., K. Bůrič, 1983. *Die Reiherente*. Die Neue Brehm - Bücherei. Wittenberg - Lutherstadt, Ziemsen Verlag.
- Nienhuis P.H., E.T. van Ierland, 1978. Consumption of eelgrass, *Zostera marina*, by birds and invertebrates during the growing season in Lake Grevelingen (SW Netherlands). *Neth. J. Sea Res.* 12: 180-194.
- Scott P. and the Wildfowl Trust, 1972. *The Swans*. London, Michael Joseph.

Summary

In a saltwater tidal area of the Eastern Scheldt (province of Zeeland, the Netherlands) a close feeding association was observed between Bewick's Swans, Pochards and Tufted Ducks. The first dug the beds of eelgrass with their feet, whereas the latter dived continuously. We suppose that by the stirring up movements, the epifauna of the *Zostera* beds became easily available to the ducks.

Dr. J. Van Impe, Dr. Van de Perrelei 51B, B-2200 Borgerhout